

principium Constitutionum Apostolica-
rum, praesertim Urbanus III^{is}, & Innocen-
tii Decimi, Monasteria non sicut ligantur
fundata, aut non habent sufficientem numer-
um religiosorum, quo cessante, omnino-
de jurisdictione Ordinarii loci subiectantur,
ut aegido de Regularibus advertitur. *Tir. de*
Regulari. dif. 20. & seqq.

Sive quod agatur de Ecclesia exempta,
cui annexa sit cura animalium, & parochialis
administratio sacramentorum, unde pro-
presa, exemptione non obstante, competit
iusti viiitandi sacramentalia, & clementeria,
jus viiitandi sacramentalia, & clementeria,
12. & alia, que ipsam curam concernunt.
Tir. de jurisd. dif. 1. cum multis seq. &
dif. 3.

Aut quod Ecclesia Regularibus sub ha-
lege concessa fuerit, ut status immunitatione
non obstante, Ordinarii visitatione subje-
cta, ut ante subiacebat; clariss vero, ubi
Regularibus Ecclesie precarius usus tan-
tum concedatur, ut diuinaria ibi celebrare,
ac pergitare possint, non immunito statu Ec-
clesie, que adhuc remaneat secularis. *Sub ist.*
de Regulari. dif. 24. & sub ist. de jurisd. dif.
dif. 30. & 34.

Aut quod agatur de Capitulo Cathedra-
lis exemplo, quis visitatio per ifud con-
ciliares decreta jure delegato Episcopo
committitur; licet in Italia sive nunquam
audiantur controversiae super hujus decre-
ti praxi, cum nimium rarus sit usus Ca-
pitulorum exemplorum, qui rarer fre-
quens est in Hispania, aliquique partibus
ultra montes. *Tir. de Canonio. & Capitulo*
dif. 21.

In iis autem locis, in quibus inferiores
Prælati ordinariam adhuc habent juri-
dictionem, etiam cum clero, & populo,
atque inter haec juriſdictiōnē, habent
etiam curam sacramentalē, quoti-
ssim fini inta diecesis fines, adeo ut dicti
non valeant vere Nullius, & de territorio
separati materialiter per veritatem, non
autem imprimitur, ac intellectu alterius per
solam fictionem, tunc quoque exemptionis
privilegio non obstante, ex jure delega-
to per Concilium, competit visitatio in
iis, que concernunt casus venientes sub
delegata juriſdictiōne, quales sunt super-
visio infraimia cura animalium &
administration sacramentorum, & etiam
sunt causa matrimoniales, & criminales,
atque approbationes confessoriorum, &
benedictiones, seu licentiae concionatorum,
necnon concursus parochialium,
cum similibus, quoniam, dala in his juri-
dictione, de consequenti resultat jus
fusco.

visitandi, ad effectum videndi, an ea
que demandantur, bene serventur, necne
dif. ist. de jurisd. dif. 1. cum pluribus
bus seq.

Circa vero Regias capellas, quamvis
aliqua Scriberium pugna dignotatur,
atque congrua decisio pendere videatur a
fadi qualitate, five a diffinitione, an sit
capella loci continua & actualis residentia
Principis, vel ejus Vicarii, aut suppetimi
Magistratus, vel potius talis sit in sola
nancipatione, seu ratione privilegiorum; ad-
huc tamen certa regula desuper statu non
potest, cum observantia (ubi praesertim sit
diuina) defendendum videatur, quoniam
ubi etiam regule legales, id rigorose con-
cederent, atriam regulae prudentiales,
quandoque hujusmodi innovationes prohibi-
bent, ac propterea in singulis casibus
pro diversis locorum legis vel stylis
ac moribus, decisio pendere videatur, non
folias rigorosas legales propositiones, sed
etiam regulas prudentiales pre oculis ha-
bendo.

Altera vero exemptionis species est il-
la, qua de facto praetenditur per faculta-
res Magistratus, in illis hospitalibus, vel
confraternitatibus, aliquique p̄is locis, que
sunt haicorum regimine, ac administratione
ratio ratione legis fundacionis, & a privile-
giis Apostolici & vel quia laicus fundator
adhuc vivat, aut quod fini sub immediata
Regia protectione, atque de his agunt
particulariter infra.

Quamvis etiam pro regula receptum sit,
ut exemplo a visitatione speciali nota di-
gnis sit, neque sufficiat dicere, ut locus
ab Ordinarii jurisdictione & potestate sit
exemptus, & subditus facultaribus, nisi
etiam sit mentio visitationis; attemat pro-
diversis locorum stylis, ac moribus, diversa
de facto solet esse praxis, ideoque pa-
tiner certa, ac determinata regula, cui
cumque casu applicabilis statu non possit,
sed pro diversis locorum moribus, ac faci-
circumstantiis procedendum videatur, di-
cti prudentiales regulas, quandoque
adhibendo, cum plerique tolerant, vel diffi-
cultate congruat, ac majora excutient mar-
ta & inconveniens.

Conferatoria multorum, quamvis facul-
tatum, seu alia carum domus vel schola,
& adiunctorum, regulariter (quando diu-
tina observantia, vel alia particularis cir-
cumstantia diversimode non suadet) visitati-
onem Ordinarii subjecant, quamvis in reliquo
circumstantia conseruantur, ac alias in uni-
versum foro seculari subiaceant, ac pro
fusco.

secularibus haberi debent, quoniam
aliud est agere de competencia fori; aliud
vero de iustitia viiitandi, ne hujusmodi scholae
seu adiunctorum, officiis contineantem con-
venitiales, atque errores, vel ababus fidei
catholicæ, vel Ecclesiæ prejudiciales nu-
triantur, ut quandoque praxis docuit, unde
proprietate, quandoque oportuit, ut Tribu-
nal Inquisitionis manus apponere, cum
magno scandalo, magnisque inconvenien-
tibus iam exortis, ideoque opportuna est vi-
sitatione, ut principia occurratur, atque er-
rores, dum sunt naescens, facultis extri-
pantur, quam ubi iam creverint. *Tir. de*
jurisd. dif. 4. & ist. de Regulari dif. 50.

Perfonatum, quamvis exceptum patrum vi-
tatio quandoque Ordinario conceditur, vel
seculi, ubi agatur de Regularibus extra
clausa viventes, five ad prescriptum
Constitutionis Innocenti Decimi inomina-
tum in parvis Conventibus, qui quibus non
adit præstitus numerus Religiosorum, aut
quod agatur de illis, qui curam animalium
exercant, cum similibus casibus, in Re-
gularium materia enanctis. *Sub ist. de*
Regulari. ac etiam sub ist. de jurisd. pluries.
Cum pro frequentiori contingenti exem-
ptionis questione cum Regularibus haberi
soleant.

Quia vero ad hujus Conciliaris juris pra-
scriptum, duo, vel alii Canonici Cath-
edralis Episcoporum visitantur, ac Diocesanis
perigrinantes allocati solent, hinc propterea,
præcedente quæstione oruntur cum
Rectiborum Ecclesiæ, vel Capitulis Col-
legiatarum; verius autem est, ut hujusmodi Canonicorum, ut propter monialium Monasteriorum
exemplis contingit, quoniam quo magis hæc
Monasteria visitantur, eo melius. *Tir. de*
jurisd. dif. 26.
Ideoque licet Regulari exempli, in iis,
qua concernunt curam animalium, & ad
ministracionem sacramentorum, Ordinarii
visitacione & correctioni subiaceant, non ra-
men prohibent proprii Prælati Regulares
eos visitare, & cagiarere super eisdem quæ-
tos coram provisio non advenientiis iis,
qui ab Ordinario demandata sunt, eaque
destruant: *Dicitur ist. de jurisd. dif. 34. &*
in aliis eodem ist.

DISCURSUS VI.

Ad Sessionem sextam de Ref. cap. 5.
& cap. 8.

SUMMARIUM.

- 1 De prohibitione usus pontificalium in aliena diœcesi.
- 2 Distinguuntur plures species ijsus usus.
- 3 Etiam adas honorifici fieri non possunt.
- 4 An Metropolitanus eos exercat in pro-
vincia?
- 5 De singulari prærogativa Archiepiscopi
Nazareni.
- 6 De Ecclesiæ exemplis, quales actas pon-
tificales sine licentia Ordinarii, Epis-
copus exercat.
- 7 De exercitio iurium Episcopatum voluntaria-

ria jurisdictionis in aliena diocesi
cum subditis propriis.

2 Prima confaratur conformatio subditis in
aliena diocesi.

3 Quid de aliibus voluntarie jurisdictione
nisi exigentibus usum pontificalium.

4 De aliis jurisdictionibus non pon-
tificis.

14 Ad quem pertinet impari subdi-
cione exequitur.

12 Declaratur ea, de quibus num. 10.

13 Quando si sit actus exercitante in aliena
diocesi.

14 Exercitum pontificalium sine licen-
tia Ordinarii, an & quando competat
Praelato inferiori, qui reiparatur
confutatus in ordine Episcopali.

15 De collatione ordinum clericorum alieno re-
misive.

16 De aliis pontificalibus.

17 Quando inferiores praelati habentes
usum pontificalium, illum exercere
debeat.

In isto Decreto generaliter Episcopis in-
hibetur sub ponitis, ne in aliena diocesi,
absque proprii Diocesani licentia, pon-
tificale exercantur, & sub quod generali-
te, ordinum collatio absque dubio conti-
netur, nisi ipsa pontissimum pontificalium
usum exercutio, venia quia de illa mate-
ria circumscribitur agitur particulari-
ter infra, *Sess. 21.* de ref. cap. 1. & 2. ubi
etiam de dispositiis, *Sess. 23.* de ref. cap. 8.

Idcirco de aliis pontificalibus hic agitur,
de collatione vero ordinum agitur infra:

*Ad dictam c. 1. & 2. sess. 21. & c. 8. sess.
23. de reform.*

Ista igitur alienas jurisdictiones usurpa-
rio, vel turbatio, cum exercitio pontificalium,
aliorumque actuum jurisdictione-

rum, & Episcopatum in aliena diocesi,
plures habet partes: primo tempore, circa

illius pontificalium usum, qui mere care-
monialis ac honorificus est, absque jurisdictionis

positivo praedictio Diocesani, pu-
ta, solemniter celebrandi cum baculo, &
mitra, & cum vestibus pontificalibus, ac
descendenti mozzettam, & impertinendi be-
nedictionem, cum similibus, qui in effe-
ctu consistunt in nido sumo, vel simplici
honorificencia, absque eo quod Diocesano
aliquid tollatur, vel impeditur, secundo

ubi pontificalis, vel Episcopatum, seu
jurisdictionalium adhuc exercitum, fiat
cum propriis subditis, absque in quod ju-
risdictio Diocesani spectato effectu, & al-
iquid detrahatur i para quia propriis subdi-

tis ordinis conferatur, vel sacramentum
confirmationis ministeretur, aut conferen-
tias vala deservire debent pro Ecclesiis

propria diocesis; sive quoad jurisdictione-
lia, quod proprius ibi citetur, vel carceretur,
aut contra cum affigatur

edita vel cedulones &c. tertio, ubi in
aliena diocesi ipsius Diocesani subdit or-
dines confraterunt, sive pro diocesis proprie-
tate uii, vetes, & lapides altatis, aut
vala confreruntur, cum similibus i quartu
ubi in propria diocesi alieno subdit ordi-
nes confreruntur, & quanto, ubi ordinum

collario, vel sacramentum confirmationis ad-
ministratio, sive olei S. Eucharistiae, altari-
tum, & valorum confratatio, vel alia
functio Episcopalis sua in loco Nullius de
consente & licentia Praelati inferioris, ab
quae licentia Episcopi vicinioris, cui id per-
ageat communis, vel injunctum sit.

Quemque igitur pertinet ad primum, ca-
dem probabilitate generalis contenta in prime

Decretio & illum quoque casum percuti-
t, quoniam hujusmodi praemissionem,

quaavis honorificencia sine, atramen sunt ef-
fectus jurisdictionis, ac juris Diocesani,

ideoque est aliena jurisdictionem usurpa-
re, vel turbare.

Idque adeo verum, ut neque Metropo-
litano intra provinciam in suffraganorum

diocesibus, Diocesano invito, vel incito &
credam cracem habere, vel mozzettam

deserte, sive benedictionem impari con-
cedatur, praterquam, ubi jurisdictione

metropolitanae quis exercendo, in
ea diocesi motetur, sive occasione visita-
tionis Provinciae, quando ille sit in usu

(qui in Italia sine Apostolica commis-
sione non habetur) sive, quod occasione

causa in gradu appellationis, ad faciem
tot, & accensu fieri contingat, cum simili-
bus.

Singulare autem privilegium est Archi-
episcopi Nazareni residenziam habentis in

Oppido Barolitano Transe diocesis, ob
ibi impeditum accensum ad propriam

Ecclesiam, tam ab infidelibus, quam a Schi-
maricis, ut ex peculiari ratione, quod

est Episcopus Patria Domini Nostri Iesu
Christi, ut ubiqui mozzettam deserte, &
crucem erigere valeat: *Sab. iii. de jurisdict.*

Decr. 20. & in supplemento.

Dubitari autem quandoque comingit, an
in Ecclesiis exemptis, intra diocesum

exterioribus, de licentia Praelati ipsius Ec-
clesiae exempti, per alterius diocesis Epis-
copum, honorificus seu praemissionis

pontificalium usus haberi valeat; & que

ut

ubi alias sit talis, quod jurisdictionem, ac i sum sacrorum, cum similibus, & tunc id
fieri non potest, arque est contrarie huic
Decreto. *Diets. 20. de jurisdict.*

Respectu vero actuum jurisdictionalium,
non tam eius pontificalium, ut sum, citare,
caserare, reuas constitue, telles exami-
nare, seu cedulones confrarum affigere,

cum similibus & tunc ipse Episcopus, qui
in alieno territorio exiatur, id ibi demanda-

dare potest cum proprio subdito, qui in
sua diocesi existat, adeo ut in ea sequatur
exequitio, seu exercitum actus; fucus au-
tem si subditus in aliena quoque diocesi

moretur, ibique actus exercetur, quoniam
id fieri non potest, cum si exerceat juris-
dictionem in alieno territorio, argu id
importet jus territorialis, quod finis licen-
tia domini territorio fieri non potest. *Diets.*

diets. 20. de jurisdict. & in difficultan. Ecclesias.
diets. 22. hoc eadem libro.

Aque hinc sequitur quod hujusmodi li-
centia, sive ut vulgo dicitur, brachii im-
partitio super exercitio jurisdictionis cum
proprio subdito, qui in aliena diocesi mor-
atur, quamvis actus sit expeditus in die-
cis propria, pertinet ad Diocesani seu

Ordinarii, non autem, ad Nuntium, vel
alium Apostolicum Delegatum ad certum
genus caifarum; sive habentem jurisdictionem
cum certo genere personarum, quo-
niam istud dicitur jus territorialis, ideoque
pertinet ad Dominum territorio. *Diets.*

22. Miscellan. Ecclesias.

Procedunt haec, ubi agatur de actibus,
qui requirant exequitionem, vel coerciti-
onem de facto, ut sunt carcera, torque-
re, fustigare, seu alias personam punire,

vel bona ibi existentia exequi, & substa-
flare cum similibus: si vero agatur de ac-
tibus mero verbalibus, ut est citatio per manu-
cum, seu cursum, vel per edictum, &

tunc si citatio decreta est in alieno territo-
rio, invalida quoque confenda erit, quo-
niam decernere importat jurisdictionem,

que ibi non habetur; sed si decernatur in ter-
ritorio proprio, verbalis autem executio fiat

in territorio alieno cum proprio subdito,
qui moneatur ad comparendum coram pro-
prio superiori, cum communione, quod
alios contumax reputabitur, arque ad com-
munitas penas conunimaciles procedetur;

tunc DD. in diversis absentia sententias; ali-
enam negant, alii vero affirmant, itaque
posterior opinio probabilior videtur, quamvis
altra neque improbabilis dici valeat.

Ubi vero agatur de actibus quavis volun-
tariorum, pro quibus requiriunt usus pon-
tificalium, ut sunt collatio ordinum,
ministratio sacramenti confirmationis, con-
fratatio lapidum pro altaris, seu valo-

re

12

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

Cessant vero haec, ubi de illo Judeice, vel Praelato agatur, qui jurisdictionem habebat in personis, quae alieno territorio perennece vivant iur (ex go.) sunt dicti Archiepiscopus Nazarenus in Oppido Barolitanio, Episcopus Fesulanus in Civitate Florentia, ac Protorer Almae Domus Lauretanum in ipsa Lauretana, & Recanaten, dico, vel in aliis respectu clericorum, ac inferiorium, aliquosunque subditorum, quoniam dava jurisdictionem, ac potestate puniendi, & coercendi, concessa censeatur per necessarium antecedens omnia ea, sine quibus ad id perveniri non posset; ut etiam exemplificari potest in Prioribus, alisque Praelatis Hierofontinianis Religionis, cuius milites, vel capellani profecti vivunt more familiarium in privatis domibus, in Civitatis, & Oppidis extra Commendam, vel Prioratus septa, & sic in alieno territorio, in quo tamem jurisdictione cum persona subdita sine licentia Ordinarii, seu Dominii territorii exerceri posset.

Tertius talus est, ubi in aliena diocesi, cum ipsis Diocesanis subditis, pontificalis, vel aliis adiutoriis jurisdictiones exercantur; & tunc est causa indubitate, cum sit formiter usurpare alienam jurisdictionem, & autoritatem, unde propterea de planis intrat utrumque decretrum praeviditum.

Idem verum, quamvis ille, qui hunc usum exercet, aliquam jurisdictionem, tam in Ecclesia, quam in personis habeat, atque in ordine Episcopali accidentalem reperiatur, adeo ut cumulantur, tam jurisdictione, quam potestis ordinis, & quoniam sufficit, ut ista non concurrant cumulativa in ideo, sed disjunctiva, ad effectum, ut id fieri non valat, cum pariter efficiatur jurisdictione Diocesanam in ideo, quae illi specialiter competunt: ut puto Praeclarus inferior, qui sine vera qualitate Nullius, ac sine territorio vero separato, ordinariam qualis Episcopalem jurisdictionem habeat in Ecclesia exempta, ac etiam cum clero, & populo aliquip loci existens intra limites aliena diocesis, ut sunt aliqui Archidiacomi, vel Archibishopy, seu Decani, vel Prepositi, &c. ipseque Praeclarus, repetitur quoque in ordinis Episcopali constitutas, vel quia (ut frequenter contingit) decoratus sit aliquo Episcopatu titulari in partibus infidelium; vel quia dimissi Ecclesia Cantharidi, quam habebat, de hujmodi praeturae inferiori pro ipsius fuerit, ut praefectus ego vidi praticatum in quadam Saluzio Bruttuno, qui prius fuit Episcopus Motutensis, deindeque pro

meliore residencia, ac vicinitate proprie patris, Episcopatum dimisit, atque obtinuit Prioratum Ecclesiae Collegiatae Sancti Nicolai intus Civitatem Bari, de regio jurepatronus, quoniam non exinde pontificalia haec exercere poterit, dum in iis qua collationem ordinum, aliaque pontificalia concuerint, neque illi de clero, & populo dici possunt eius subditii, cum ipsis inferioribus Praelatis post Concilium Tridentinum nullam habeant potestem in collatione ordinum, vel in aliis sacramentalibus, & pontificalibus, & consequenter est alienam jurisdictionem usurpare vel turbare.

Quartus casus est, ubi in propria diecesi confundantur ordines clericis aliena diecesis, & tunc ubi aliqua non accedat circumstantia, ob quam ille, cui ordines confunduntur, ipsius collatoris subditus effetur suci, & pariter plausum est, ut id fieri non possit, atque contraveniat dicar posteriori decreto, Sess. 23, cap. 8. Ideoque solent esse questiones, quando aliena diecesis clericis offici dicatur subditus, ratione beneficii, vel familiaritatis, & hoc agitur infra in loco peculiari collationis ordinum, Ad Sess. 23, de r. c. 8.

In quanto denum, aut agitur de aliis pontificalibus, ut sunt consecrationes Ecclesiasticae, & altaria, ac voratum, aliae que similia praeter collationes ordinum; & fieri possunt de licentia Praelati, qui est in omnibus Ordinariis, atque legem habet diecesanam; aut vera agitur de collatione ordinum, & de hac agitur ad dictam Sess. 23, de r. c. 8.

Item in hac materia, usus pontificalium in aliena diecesis, habetur frequens usus privilegiorum Apostolicorum, quae concelebrantur aliquibus inferioribus Praelatis,

sub nomine solemnitatum, quod in eadem Sacra Rituum Congregatione quandoque disponitum fuit. Eodem dico. 31. de juridict.

Ubi vero de illis Praelatis facultatibus agatur, hunc usum habentibus, in quibus haec resolutio non vigeat, adhuc tamet iste usus non vigat, moderatus esse debet, adeo ut aliqua significatur differentia inter ipsos, & Episcopum, cui in propria diecensi, ut pote inferiorum Prelatorum habituali, ac etiam in pluribus actuali superiori, major utique praesentimenti competit. Ultro dico. 31, de preminenti. & 31. de juridict.

DISCURSUS VII.

Ad Sessionem septimam de Reforma.
cap. 2.

S U M M A R I U M.

1 Non debent nisi persone conferri plures Ecclesiae.

2 Commenda, vel administratio non causat, ut unus sit sponsus plurium Ecclesiarum & de ratione.

3 De ratione unius plurium Caibedularium.

4 De codem, quodque ista ratio non causa inconvenientia, de quibus num. 1.

5 De pluribus species unionis.

6 Episcopum plurium Ecclesiarum unitarum in una recte redire posse, ac Tribunal habere.

7 Quomodo fieri debet distributione Olei S. confetti per Episcopum duarum Ecclesiarum unitarum.

N*on*ium opportuna fuit ista Conciliaris provisio, ut unus Praelatus duas, vel plures Ecclesias obtinere non possit, ita tollendo absum, qui etiam in Italia, alisque partibus nimirum irreperatur, ut uni ampliatus darentur Metropolitanus, & Cathedrales Ecclesiae, in commendam, seu simplicem administrationem, abique onere residencia, eo modo quo dancr Monasteria, aliaque Ecclesiae inferiori, ac etiam hodie in ipsis Metropolitanis, vel Cathedralibus ultra montes adhuc permittere congruit ex prudentialibus regulis, dum ita oves nimirum videbant faciem Patto, neque iste illas agnoscet, unde propterea multa exinde irreperunt mala, & inconvenientia.

Quamvis etenim, ex legali subtilitate, seu fictione, tolli dicteretur absurdum, quod ita refuleret, ut unus vir plures habeat uxores, ex eo quod non conserferent in situum, ideoque verum matrimonium non intercederet, sed darentur in simplicem administrationem, & modo quo in dictis ultamontanis partibus certimus, quod Metropolitane, & Cathedrales (ultra pluriatatem) committuntur etiam adolescentibus, atque constitutis in minoribus tantum ordinibus, adeo ut non sint vere Episcopi, sed Ecclesiae vacante dicantur, earum provisio ex aliquo justo motivo intermixta, ad infans illius administrationis, quod Sede vacante committitur etiammo, & Vicario per Capitulum depurandis; atramenta spectato effectu, adst dictum absurdum, ut unus vir plures habeat uxores, quorum nulli incumbat s vel alterum resultat inconveniens, quod ista spiritualis mulieres longam, & perpetua permutatione pariantur, ipsique greges sint sine pastore.

Adhuc tamen, isto decreto non obstante, firma remanist plurium Metropolitanarum, vel Cathedralium antiqua uito fixa, & perpetua, quae ex iusto motivo renuntians, vel ex alia causa facta sit, ut frequenter in Italia hujusmodi unionum usus habetur, atque principalius, ut (ex. gr.) sunt Metropolitanae Ecclesiae Achearum, & Materanæ, & Cathedrales Surrina, & Nepesina, Cordon, & Civite Castellanæ, & Viterbiæ, & Tufasen, Pistorien, & Praten, Avellina, & Frequentia Melphien, & Rapollen, & plerique aliae similares in meis annotationibus calamus particuliatur enunciare.

Isto vero cau non intant inconvenientia, que in alio urgent, quoniam committuntur persona in Episcopali ordine constituta, cum onere residentia, adeo ut matrimonium spiritualis vere intercedat, ipse proflitus, vetus pastor dicatur seu sit, non plurium, sed unius uxoris, quoniam quoad Episcopum, unio habetur, ac si esset incorporativa, & perinde, ac si ex duabus unica diecesis effecta esset, quamvis quoad singularium Capitula ac fines, & prerogativas, ex pluribus aliis enuntiata natura, seu qualitate unius seque principalis, dicuntur inter se ira distincti, adeo ut quilibet proprium, ac antiquum statum retinet, cum id percutiat quoddam diversus effectus preminentes privilegiatiss, portis Sede vacante, quam plena, quamvis etiam sub

utriusque Episcopo adhuc plures resulant effectus diversitatis, non tamem quod regimur naturale, quod vere fixum, at unicum est arque quod ipsum Episcopum ambio habent per unica, jure potius incorporationis. De preminentis. difc. 7. de benef. difc. 19. & sepius.

Ut enim plures advertunt plures species unitos in iure habemus; alia enim est subiectiva vel accessoria, per quam una Ecclesia omnino extinguitur, atque sit alterius nudum membrum accessorum seu praedium; alia e converso est que, principialis, que ambas relinquunt in primo statu, cum omnimoda independencia unius ab altera, perinde ac si unio facta non esset; & tertia per incorporationem, seu iure ejusdem coequalis societatis, seu communione, per quam due, vel plures perfornae, eorum patrimonia, vel aliqua bona in communione ponunt, unicum societatum corpus constitutio, seu unicum negotiorum sociale, quod ab omnibus in solidum pro eorum quoris obtinere dicuntur; illa siquidem duas posteriores species sunt inter se compatibilis pro respectu diversitate, ut feliciter quad singularum praeminentias, ac privilegia, & iura, uno dicatur aequi principialis iuxta tertiam speciem, pro effectu praefertim difficultate regimur. Sede vacante, vel impedita, ut ad vertitur ad Sess. 24. de ref. 16. cum similibus; sed quoad ipsum Episcopum, iuxta secundam, adeo ut confenseretur (ut dictum est) unica Ecclesia vel dicellet.

Hinc proinde manat, quod (ut alibi advertitur) Episcopos in qualibet parte uniuersarum residientiarum habent potest, cum unico Tribunali, & unico Vicario generali; atque in iis temporibus, in quibus a Concilio demandatur praeclara residencia apud Cathedralem, sufficit id expleare in una carun, cum ita quod Episcopum, cuius persona individua est, intrare seu verificari dicatur illa propositio, que plurius in meis causulis particularium adhortacionibus enunciata habetur, quod feliciter quamvis Ecclesia Cathedralis formalis unica, & individua sit, attamen ea representant, seu efformant potest a pluribus quodam sociatio iure, idem ac unicum corpus constituentibus. Ibidem. Et consequenter praefertim functio confectionaria olei sancti, in una carun pro Episcopi libitu sit, pro utraque dicellet; quamvis super modo distribuendi controversia ostiri soleat, quia nempe rectores Ecclesiarum unius dicesis nolint accedere ad alteram

magis incommodam Ecclesiam Cathedralis, in qua consecratio facta sit, sed illud transfruunt ab Episcopo ad aliam Cathedralam, a qua tamquam a propria matre alias Ecclesias inferiores accipiant, super quo certa non habent regula, sed defensum est consuetudini, ut praedictum me praticante determinavimus Sacra Congregatio Episcoporum in una Abernania, & Maseranen, agitur in Miscellan. Ecclesi. difc. 26.

DISCURSUS VIII.

Ad Sessionem septimam cap. 6. Sess. 21. cap. 5. Sess. 22. cap. 18. Sess. 24. cap. 13. & Sess. 25. cap. 9. de Reformat.

S U M M A R I U M .

- 1 De quibus agitur in his decessis.
- 2 Regula revocatoria unionum prefatis magnis obiectuum.
- 3 Distinguuntur plures species unionum.
- 4 Quare hodie non audiuntur novae uniones Cathedralium.
- 5 In quibus casibus etiam hodie iste unio non Cathedralium sicut.
- 6 De questionibus cadentibus super confusionem confitimus.
- 7 Ex duabus Ecclesiis unitis, una est in una provincia, & altera in alia.
- 8 De differentia inter unionem subjectivam, acque principalem.
- 9 Quod plures Ecclesiae materiales constituant unam Cathedralem.
- 10 Unio Ecclesiarum Cathedralium sit solum per Pasam.
- 11 Illi parochiarum, & Ecclesiarum inferiorum sit per Ordinarium.
- 12 De solemnibus necessariis in unione Ecclesiarum inferiorum ad Ordinario.
- 13 De iusta causa pro eadem solemnitate.
- 14 De unione beneficiorum canoniciis, & dignitatis, ut fieri non posse de reservatis, etiam ad ipsa indultum.
- 15 Quid de non vacantibus, unde reservatio sit incerta.
- 16 Quia causa requiratur pro ista unione.
- 17 Debet fieri singularis praebendis, vel canoniciis.
- 18 Beneficia unius dicesis non uniuersit illius alterius dicesis.

19 Non

- 19 Non potest fieri unio Ecclesiarum parochialium.
- 20 Regule liberis possunt uniri beneficis paroionatis.
- 21 Facultas uniuersi data Prelato, an sit personalis.
- 22 De regulis revocatoria unionum, & de effectuatione.
- 23 An unio fieri posse dignitatibus Cathedralis.
- 24 De unionis dispensativa ad tempus, vel personali.
- 25 De unione societatis Ecclesiarum parochialium.
- 26 Ista unio fieri laudabiliter dissolvit, & nunc 35.
- 27 De unione que fiat seminaris.
- 28 Unio non praemittitur, & quomodo probatur.
- 29 Quid in hoc non detur regula certa.
- 30 Quid confiderandum sit in haec probacione.
- 31 De prescriptione unionis.
- 32 De modo praovidendi Vicarium Ecclesiarum parochialium unionis.
- 33 De dissolutione unionis Ecclesiarum Cathedralium.
- 34 De eadem dissolutione Ecclesiarum parochialium, & aliarum inferiorum.
- 35 Et de dissolutione, de qua num 26.
- 36 Quomodo illa causa dissolvi facit sit.
- 37 De eadem, & de specibus hujus societatis.
- 38 De aliis ad materiam.

Agitur in his decessis, de Ecclesiarum, & beneficiorum unionibus, tam factis de tempore, quo eadem decreta praedicta, quam erant in futurum faciendi, de sua vero unitum materia judicaria agi contingit, ideoque in meis beneficitalibus annotationibus plures de ea agunt, ibi latius in causa contingenti videndum est: Sub it. de benef. difc. 7. & 19. & difc. 43. cum plurimi sequentibus, & de unione Ecclesiarum Cathedralium sub it. de preminentibus. difc. 7.

Ipsarum autem unionum validati, ac duratione praxis docet maius obstaculum praestare Regulam Cancelleria revocatorianum quamvis unionem, que de tempore eius editionis adhuc effectum fortita non sicut, cum ea per quocumque Pontificis reservetur, & consequenter destruit, non solam uniones, que per Ordinarios locorum facte sint, quas principaliiter sita conciliaria Decreta percutiunt, sed etiam illas, que facte sint auctoritate A-

postolica, cum amplissima derogatoria omnium obstantiarum; sub qua, etiam sine speciali mentione (ut initio dictum est) ipsius Concilii Trid. decreta veniunt: supra in promissis.

De pluribus itaque unionis speciebus agitur, ex quibus diversa orationis questiones, ideoque de illis, pro clariori resolutione, distincte inspicendum est: primo scilicet de unione diuarum Cathedralium, seu alias aquae residentialium, & comparitione beneficiorum simplicium, que ad praefectiū hujusmodi decrētorum fiat canonicebus Ecclesias Cathedralis, aut alteri Ecclesie, vel Dignitati; quarto de illa que fiat seminariori quinto, ubi quælibet non fit de validitate, vel invaliditate unionis, sed de illius substantia seu probatione, an faciliter, & quomodo unio probetur; & sexto de unionis jam facta dissolutione, an, & quando intet.

De prima specie agi nimium raro contingit in hac Sacra Congregatione Concilii quintimo neque in Congregatione Consistoriali, cui magis ea congruit, quoniam, ut docet praxis, a Concilii publicatione circa, frequenter agi contingit praefectio in dicta Sacra Congregatione Consistoriali de novis erectionibus Ecclesiarum Cathedralium in locis Nullius, sive in aliquo parte diocesis, que ampla sit, cum itib[us], vel aliarum adjacentium dismembratione, unde propterea examinari solet, an concurrente debita requisita. D[omi]n[u]s d[omi]n[u]s 7. de preminentibus. Sed ratus est etiam, quod agatur de unione plurium Ecclesiarum Cathedralium, cum ille frequens usus, qui habetur praefectum in Italia, sit antiquus ante Concilium.

Aliqui vero hujusmodi unionis causas, qui post Concilium habentur, ut plurimum, non sunt de duabus Ecclesias, que prius essent Cathedrales, adeo ut quilibet proprium habetur Episcopum, sed sunt occasione decorandi aliquem locum, qui prius esset Nullius, seu etiam in aliquo dicellet cum praetato tamen inferiori exercitio, habente jurisdictionem ordinariam in clericum & populum, unde proprietate conserua adhuc discordia inter talen praelatum, & Diocesanum, ideoque clericus & populus hujusmodi loci patet nolit subjectionem erga locum, in quo sit Ecclesia Cathedralis, & ex qua causa hujusmodi controvencia inconveniens parte solent, tunc etiam illas, que facte sint auctoritate genitiae,

gencia, ipse locus, tam in dote, quam in genitale, non sit apud erectione novae Cathedrales cum proprio, ac distinto Episcopo, idcirco cum prudenter consilio factum est, quod illa Ecclesia in Cathedralen erigatur, illegit locus civitas praerogativa, decorum, sed unice contextus, que principalius unitat Ecclesie antequam, cum qua exstante controversie, vel alterius paucis Ecclesie pro facti & locorum qualitate, adeo ut in substantia, ac de facto unus sit Episcopus, quamvis quoad aliquas praeminentias, & prerogativas, inter se repartitur duas omnino distinctas cum omniomoda independencia. *Eodem dif. 7. de pre. ministris. & de benef. difo. 19. & in Missal. Ecclesiast. difo. 26.*

In illis autem, quia alias ab antiquo effent Cathedrales, distinctos habentes episcopos, posita vero, etiam a tempore antiquo, reperiantur, cedere quandoque, que solent quæstiones, vel super finibus, eo quia ob unius episcopi prefractionem, illi confusa fuerit, & de quo agi solet, vel ad effectum distinctionis jurisdictionum Capitularum sede vacante; vel ad effectum unionis beneficiorum, & ecclesiastarum inferiorum flante prohibitione eisdem Concilii, ut beneficia unius diocesis non unianunt illis alterius. *Dito dif. 19. de benef. & difo. 7. de premin.*

Ac etiam quandoque ex jure Metropolitanorum, seu aliquius ex illis, quoniam praxis docet quod ex hujusmodi Ecclesiis illa principaliter unitis, una sit in una Provincia, & suffraganea unius Metropolitanorum, alia vera sit in altera sub diverso Metropolitanorum, seu etiam exempta, & immediate subiecta Sedi Apostolica. *Dito dif. 19. de benef. & difo. 7. de premin.*

Prout inter ipsas Ecclesias, vel dieceses, esse solent quæstiones, super ipsius unionis materia, & seu qualitate, an felicitate illa sit coequalis, & aequalis principialis, adeo ut quæstiones suas jurisdictiones, & prerogativas retineant, cum omniomoda independencia alterius, perinde ac si nullatenus unire essent, vel potius effter uno acceptiora, & subjective, cum tunc alia Ecclesia, que alteri ita subjective unita est, supprimi dicatur, aque amittendo nomen, & effectionem Cathedralis, juxta cuiusdam allusionis pars, seu membrum illius, cui facta est unitio, unde proprieas antiqui fines confunduntur, atque illud territorium, quod prous stabat de per se, & constituebat unam diocesim, efficiunt pars alterius diecesis, vel territorii, quoniam ubi est æque

principaliter, habetur, ac si facta non esset, qualibet Ecclesia, vel diecesi in suo primevo statu continuante. *Eo dif. 7. de premin. & difo. 66. in Missal. & difo. 19. de benef.*

Audiuant etiam aliquando quæstiones, in hoc proposito unionis, etiam in una, eademque Cathedrali, vel diecesi, que ab ejus primæva erectione semper unica fuerit, inter duas feliciter, vel plures Ecclesiæ in eadem Civitate existentes, earumque clericos, quod earum quilibet praetendit esse Cathedrali, dum in iure receptum est (ut alias insinuantur,) quod quavis Ecclesia Cathedralis formalis sit unica & individua, atamen ea constituit, seu efformata potest per plures Ecclesiæ materiales, earumque Canonicos, & clericos, adeo ut una sit Ecclesia in tot membra diffusa, aquæ unum & idem sit Capitulum, cum aliqua divisione exercitiū iurium cathedralicorum, ipsa substantia iuris divisionis, que dat in exercitu jurisprudenciam, vel iuris conferendi, quod est individualium, pote illius divisionis jurisdictionis, ac fructuum, que ex consecutiva Lombardie, aliarumque partium datur etiam in feudi dignitaribus, de sua natura individua sunt, cum similibus. *Tis. de fund.*

Altera unionis species est illa, quia sicut plurimum Ecclesiæ parochialium, Notabilis autem differentia est inter hanc speciem, ac precedenter plurimum Ecclesiæ Cathedralis, quoniam illa Cathedralis per alium fieri non potest, nisi per Papam, ad quem unice, ac privative ad quocunque pertinet dieceses, ac territoria unitæ, vel dividere, unde propriea quæstiones potius sunt in fieri, quam in facto esse, in examine feliciter, quod finit in causa Congregatione Consistoriali, & quandoque etiam (licet immuno raro,) in ista Conciliis super consultatione Papa facienda, ac unione, vel reflexive nova erectioni locus effter debet, necne. *Dito dif. 6. de premin.* Sed postquam id jam sequuntur illi, nullæ vel nimium rare sunt quæstiones super iam factæ unionis, vel reflexive nova erectionis nullitate; eo quia, cum prævio diligenter examine, ac informatione, & justificatione omnium circumstantiarum, & causatum, non autem ad Partium solam supplicationem, vel assertiōnem id fieri soleat, idcirco non de facilis intrare potest obrepicio, vel subrepicio,

five

five defectus intentionis, cujus tantum questiones cadunt, cum nulla constat potest. *Tis. de premin. difo. 1.*

Non sic est in ea unione, quæ sicut Ecclesiæ parochialium, seu aliarum inferiorum per Episcopum, seu alterius loci ordinarium, quoniam potestis etiam quamvis intras, atque nullitas auctus deducunt ex defectu solemnitatis, vel ex altero cause.

Siquidem tam dismembratio, quam re-spective supponit, vel unio redolens specimen prohibiti alienationis bonorum, ac iurum Ecclesie, ideoque ad validitatem copularum, requiritur solemnitas & causa.

Vrum solemnitas hujusmodi actus in eo differunt a vera, & formalis alienatione bonorum, in quibus non intar dispositio Canonis. *In cap. Territor. quod feliciter ad prescriptum juris novi, in Extravag. Ambrosiana, requiritur beneplacitum Apostolicum, in hujusmodi autem unionibus, vel dismembrationibus, siuid non est necessarium, sed sufficere solemnitates ad normam antiquioris juris canonici, nempe consensus Capituli, ac etiam illæ Rectori, & populi, aliorumque intercessorium. Tis. de alienat. & contrah. probab. dif. 7. & de parch. dif. 34. & seq.*

Causa vero juxta generalem regulam alienationum consistit in necessitate, vel in magna utilitate, ideoque defuper certa statu non potest regula generalis, cuiusque casu applicabilis, cum pendeat ex facti, ac singularum causum circumstantias illa vero generalis regula habetur, ut de iusta causa confitare debeat formiter cum processu scriptis fervidis defuper habito, non autem per affectum ipsius Episcopi, vel Prelati, cui in hoc non creditur, nisi temporis antiquas juncta cum obseruancia, justificationis causa, ac solemnitas prælacionem inducat. *Ibidem.*

Tertia species unionis est ea, quae sicut beneficiorum simplicium præbendis canonibus calibus ad præscriptum alterius Conciliaris Decreti, & tunc, ut uno validæ remanserit, sumique fortiori effectum, plura defuderantur. Primo nempe, ut fiat de his, quae sunt vacata sub reservatione, vel affectione Apollonica non cadant; sed fiat ad liberam collationem ipsius Ordinarii, qui unidem facit; idque adeo verum, quod etiam ipse habeat indultum conferendi reservata & affecta (quod Cardinalibus & aliquibus ni-

Conc. Trid. cum Gall.

nium qualificatis Prelatis concedi solet) non possit affecta, vel reservata unire. *Tis. de benef. dif. 7.*

Si vero sit de vacaturis, quæ nullam personalem, vel realem habeant reservacionem, vel affectionem, neque illorum vacatio imminent, adeo ut omnino incurrit sit, de quo tempore illa sequi debet, & tunc sustinetur, dum contingere potest vacatio in mente Ordinarii; fecis autem, ubi probabiliter credatur, quod vacatio debeat cadere sub reservationibus, vel quia ex infinitate, aliwo statu possessoris, vel ex tractatu matrimonii, aut militie, vel officii, adiut imminentia vacationis in mente reservato, tamquam per speciem coram, que habemus ad materiam Regulae de infirmis resignantibus; sive eorum, que habemus in materia fraudulentia; seu infestationis, vel ubi (ut quondam practicavit) possessor beneficii, occasione aliquis officii, vel exercitii, sive pro aequalienda Episcopali dignitate, per plures annos moram traxit in Curia Romana, verisimiliter numquam defecit, nisi quoniam occasio sperata Episcopus causet residuum, quoniam tunc beneficia per ipsum possella, quamvis non subiacent fixe, ac invariabiliter reservationi, vel affectioni reali, vel personali, cum possit ille defecere Curiam, regrediendo ad patrem, vel alium locum, atque it tollere occasionem refectionis localis, atamen sit talis verisimiliter non speratus, seu potius e converso verisimiliter speratur mors in Curia, seu vacatio per aequaliendum Episcopatus, sed dispensativa retentio nascatur, quæ cumdem operatur effectum, quoniam tunc intare videtur eadem ratio imminentia, vel fraude. *Eodem tis. de benef. dif. 7. & 43. & seq.*

Altorem requisitum consistit in iusta causa tenoris præbendarum, adeo ut saltem moralis necessitas serviri, ac decentioris cultus Ecclesie ita exigat, non autem si fiat ad dictationem vel superabundantem provisionem possessorum. *Eodem tis. de benef. dif. 43. & seq.*

Terminus est requisitum, ut fiat singulis præbendas pro eatus reflexive tenatur, ac necessitate, non autem Capitulo, seu mensa Capitulari in universum, cum tunc unio non sublineatur. *Ibidem.*

Quartum est, ut sit de beneficiis illius diecesis, cum Concilium expresse præbeat unione beneficiorum unius diecesis, præbendis canonicalibus, vel parochialibus alterius diecesis; id enim

R. I. con-

13

16

18

contingere solet, quando unus ex eisdem Episcopis duas, vel plures possident Ecclesiæ simul unitas, adeo ut de facto quod eorum regimen pro una recipitur, juxta primam speciem unitos, super recentiam, quoniam si unio sit ex quo prius paliter, intrat etiam prohibitus. *Eadem tit. diffe. 49.*

19. Quinto, ut non sit de Ecclesiæ parochialibus, seu alias residentialibus, sed de simplicibus; quamvis enim praxis docet uniones plurium Ecclesiæ parochialium canoniciatis, vel dignitatis Caedentialem, seu Collegiarum, ipsius mensis capitularibus, vel monasterialibus, ut patet ex iis, quae insinuantur infra. *Dissentientiæ*, occasione agendi de vicariis parochialibus uniarum, & artamen id contingit antiquiori tempore ante Concilium; atque si de tez aliquis calus postulatur, referendus est Apostolicae autoritate, qui concurrens, predictorum requisitorum necessitatis negingitur, cum Papa huiuscmodi prohibitionsibus, abeque dubio dispensare valeat de in vero agitur, quando uniones sunt per Ordinationes, & festo, ut beneficia libenter collationis non uniantur beneficis de jure parochialibus, ut ita se leviter naturam non afflantur. *Dicitur diffe. 19. & 43. & seqq. eod. iii.*

Et quantum quandoque Ordinariis Sedes Apostolicae concedit inulta facienda uniones pro constructione, vel restitutione aliquarum Ecclesiæ, seu ecclesiasticorum locorum, ut praestitum cum Sancto Carolo Borromeo, ut ille tempore qualitate exigente, practicatum fuit; hinc prouide questiones cedere solent, ad cello censetur personalis, adeo ut ad successorem transeat, necne, sive quomodo talia induita intelligendo & practicanda sint; idque certam regulam generalem, euicunque causi applicabilem non recipit, cum non sit punctus juris, sed facti, ex ipsius facti particulari qualitate, & circumstantiis decidendum, ut in meis beneficitalibus notis, sed observationibus advertitur. *Eadem tit. de benef. diffe. 47.*

Quoniamdem ergo autem unio sit; vel scilicet cum Apostolicae autoritate, ob quam dicta requisitis non subiecta, vel cum illa Ordinarii, in qua dicta requisita verificentur, unde proprieas valida & legitima cedula sit, adhuc tamen alterum verificantur debet requisitus, quod effectum fortia habet, antequam contingat novi Pontificis creatio, illa etiam contingente, & adhuc integra, præsumptam scilicet

unio effectum sorriatur, tunc unio, ut plurimum, inutis remanente solet, ob regulas Cancellariae, quas novus Pontifex in cathedralium sua alium ionis edere solet, inter quas est regula, quarecumque minorum revocatoria, quoties pro Divini culti usus necessitate facta non sit, itaque causa necessitate sufficit mortalis pro Ecclesiæ maiestate, ac decentiori cultu, ut pro factis circumstantiis sufficeret videtur ad verificacionem unius ex dictis requisitis; sed debet esse vera & præficia, quia nempe præbende canonicales, ac etiam distributiones quotidianaæ efficit auctoritas tenues, quod vel non reperiatur, qui casus acceparetur, ideo, que vacationem pateretur, vel quod eas iam possellentes cogentur. Ecclesiæ cultum, ac servitium deferere, ut vicimus libi parare possent, ideoque magna differentia est inter unam, & alteram species necessitatis. *Dicitur diffe. 47. eod. iii.*

Quæsiōne cedente, an & quando sequitur dicta effectuatio, in qua regula est, ut illa sequitur in parte, sufficiat in toto, quod aliquas recipere solet declarationes, ut in dictis beneficitalibus annotationibus advertitur. *Ibidem.*

Cum autem Decetum conciliare, loquuntur de prebendis canoniciatis, hinc ora sunt quæstio, an dignitatem Cathedralium seu Metropolitarum, huiuscmodi uniones fieri valeant, ubi cadent ratio; atque luctu litera legis negativam suadere visulator, & affirmativa ramam probabilitas suadet identitas, immo majoritas rationis, atque, ita me scribente per Sacram Congregationem Concilii declaratum fuit, ut in eisdem beneficitalibus notis adveniat. *Eadem tit. diffe. 46.*

Ultra dictas unionis species, altera dati solet unio dispensativa, ex Apostolicae auctoritate, perpetua, vel temporalis, & dignitatis, & canonicas eiusdem Ecclesiæ, verum deluper regulariter, & generalis non habetur, cum sit quæstio voluntatis, nulla vero potestatis, quæ in beneficitalibus absoluta est in Papa. *Tit. de Regal. diffe. 148. & frequenter ibi. de benef.*

Datur etiam, potius ex antiqua consuetudine, quedam alia species unionis Ecclesiæ, praestitum parochialium, quo causa qualiter iure sociatio sit per quandam species communionis, quod scilicet, abesse distinctione finium, vel personarum, in aliqua civitate, vel oppido, duz, vel plures Ecclesiæ parochiales promulgue curam exercant; idque ut plurimum contingere solet; vel quia antiquiori tempore unica

solet Ecclesia, postmodum vero populo ex crescente altera contracta est; vel (& frequentius praestitum in aliquibus Apuliae, & Calabria, vel Sicilia partibus, in quibus id in iuventute videtur) id contingit ratione ritus græci, cum quo in illis paribus antiquiori tempore populus vivebat, eo quia Imperator Constantiopolitanus aliquam dominacionem reinvenerit in Italia paribus respondentibus ad mare Adriaticum, vel Jonum, Constantinopolitanus Patriarchi in eis se ingebat, atque ritus græco, ut plurimum vivebat, unde proportionata, dicta intruptione cesara, fides Apostolica ejusdem ritus continuationem permisit, prudenter tamen curata fuit introductio ritus latini in alia Ecclesia ad hoc erecta, & cum diverso Restore, usquequo paulatim universus populus latini ritus assumpsit, ideoque uterque Ecclesia eamdem fortia est natum, atque continuavit idem promulgatum exercitum. *Tit. de praem. missis. diffe. 9. & in Misselan. Ecclesiast. diffe. 72.*

26. In plures ramen paribus, ad ejusdem Concilii Tridentini monitum, finium diviso introducta est. *Tit. de paroch. diffe. 27.*

27. De qua ratione super unionem, quae sit feminaria, agitur infra ad *Sess. 23. de ref. c. 18.*

Circa quinam inspectionem, que scilicet potius quam junii est, super unionis scilicet probationis; regula generalis est, ut ea non præsumatur, sed per allegantem plene, & confundenter probanda sit, atque alias fundata est intentio ejus, qui dicit, ut beneficium, cujus unio negatur, nec de per se independenter. *Loci citatis de benef. & tit. de paroch. diffe. 12. & 13.*

Quando autem adest illius ritulus explicatus, tunc nulli cadit quæstio probationis, cum ea non debet in clavis, & expeditis; solunque intent quæstio potestatis seu validitatis, ideoque forenses questiones in hac materia cadunt, ubi de administrativa, seu præsumpta probatione agatur, quæ etiam admittitur, sed est difficultas, cum administrativa, & argumento debent esse univoca, non autem aequiva, & relevantia ad juxtapositionem, vel ad subjectionem, seu censuram, *&c. Proxim. supra de paroch.*

Aīque hinc manat, ut certa regula generalis ita non valeat, cumque cuiuslibet applicabilis, errorumque sit cum regulis, ac proportionibus generalibus procedere, cum totum pendas ex facti qualitate, & circumstantiis judicis arbitrio penitentie, & circumstantiis judicis arbitrio penitentie, cum solita regula, ut singula, non profant, &c.

Illud autem potissimum, pro hujusmodi arbitrio regulando, in consideratione habendum est, de quo scilicet specie unionis agatur, ex tribus plures recentis; ubi etiam agatur de illis, quæ aquæ principalis dicuntur, sive de altera, quæ si sociativa, vel coqualis, tunc cum ista species sint favorabilibus, vel minus prejudiciale, idcirco leviores probationes admittuntur; secus autem ubi de auctoritia, & subjectiva, quæ odiosa, magisque prejudiciale resolutur. *Ibidem. & de praem. diffe. 7.*

Si vero adhuc unionis circulus explicitus, qui de stricta juris censura invalidus, vel alias inefficacis diei mortuatur, quadraginta annis vero, vel major pars circa observantia accedit, tunc ad sufficere, nisi cunctis ad eo clare inflexus sit, ut malam fidem politianam ita indicat, quod præscriptionem impediatur. *Tit. de benef. in supplemento ad Nolana parochialis.*

Inter plures autem unionis effectus, illi est præcipuus, circa modum providenti Ecclesiæ, quæ sit unita, praestitum ubi animalium cura illi incumbat & de hoc habetur iuris, & de aliis suis effectibus. *In cap. proxime sequenti.*

Demum quadam leviter, & ultimam inspectionem super unionis dissolutionem, ubi agatur de illa diuina cathedralium, tunc nulla decupla juris regula statu potest, cum deinde pendat ab arbitrio, seu voluntate Papæ, qui pro facti qualitate, ex consultatione frequentia Sacrae Congregationis Confessoris, in pleno Consilio de illa scripta. *tit. de paroch. diffe. 12. & 13.*

Quando autem adest illius ritulus explicatus, tunc nulli cadit quæstio probationis, cum ea non debet in clavis, & expeditis; solunque intent quæstio potestatis seu validitatis, ideoque forenses questiones in hac materia cadunt, ubi de administrativa, seu præsumpta probatione agatur, quæ etiam admittitur, sed est difficultas, cum administrativa, & argumento debent esse univoca, non autem aequiva, & relevantia ad juxtapositionem, vel ad subjectionem, seu censuram, *&c. Proxim. supra de paroch.*

Aīque hinc manat, ut certa regula generalis ita non valeat, cumque cuiuslibet applicabilis, errorumque sit cum regulis, ac proportionibus generalibus procedere, cum totum pendas ex facti qualitate, & circumstantiis judicis arbitrio penitentie, cum solita regula, ut singula, non profant, &c.

30

31

32

33

34

R. 2. ideo-

ideoque ubi Apostolica auctoritas non accedit, non de facili verificabilis est validitas illius dissolutionis, que cum sola auctoritate Ordinarii sit. *Dico dico*, 34. & 35. de per.

35 Ubi vero de illa unione agatur, que sociativa sit, in parochialibus frequenter contingibilis, ut supra, qui neque quelibet suos habeat rectores, ac ministros, exercitium autem sit promiscuum, & consuecum, abhinc vel oviis distinctione, & tunc Sacrum Concilium Tridentinum ex laudis, quinimo praepucere videtur visione, ut oves certum ac proprium agnoscant pastorem. *Eodem sis. de paroch. dico*, 33.

36 Questiones autem cadere solent super modo divisionis, an ista regulis, vel in qualitate esse debet, regula vero est pro sequazia, nisi facti circumstantiae limitacionem habent, ideoque certa norma statui non potest. *Eadem dico*, 33.

37 Aitque in hoc major difficultas super ipsius sociativa unionis substantiam, vel origine esse solet, an scilicet Ecclesia unita, ab initio effeat ex parte parochiales, candem habentes jurisdictionem, seu praerogativam iure communonis coequalis explicita, vel implicita, promiscuum exercitium habentes, vel potius ab initio unita effeat, a qua altera tamquam filia, seu adduxit prodiglet, ut latius in meis beneficiis annotationibus habetur, cum tunc diversa sit dividendi ratio ex ibi deducitur: *Eadem dico*, 33.

38 Dicitur autem ad materiam unionis in rerum beneficiorum annotationibus agitur, ideoque ibi videndum est. *Tit. de benef. dico*, 7. 19. & 43. *cum plurib. seqq. & in supplemento*, & de paroch. dico, 12. & 13. & de prementem. *dico*, 7.

DISCURSUS IX.

Ad Sessionem septimam cap. 7. Sessionem 21. cap. 6. & Sessionem 25. cap. 16.

S U M M A R I U M .

3 De provisione Vicarii in Ecclesia parochiali unita cum affermatione congrue.

2 Etiam ubi Ecclesia sit unita Capitulo, vel Collegio.

3 Ideo soles mandari per Sac. Congregat. Concilii.

4 An Vicarius debet esse unicrus, vel plures.

5 Quod has multiplicites non aduersit unitati Ecclesia, ejusque Rectoris, & de ratione.

6 An Vicarius debet esse perpetuus, vel manulus, & regularius debet esse perpetuus in secularibus.

7 Quanta sit congrua Vicarii.

8 Quanam incerta in congrua non componuntur.

9 Quando possit esse minor, quem quinquginta, & quid in Ecclesia pauperis.

10 Et quando debet esse maior.

11 Si loco congrua affermentur certa bona, non curia subsequens diminutio, vel augmentum.

12 Item Vicario affermentur omnis bona cum certa pensio Curao habituali.

13 De ratione differentiationis inter Curas actualis, & habitualis.

14 Hac causa pertinet ad Ordinarium, exemptione non obstante.

15 De aliis speciebus deputationis Vicarii.

16 An vicarius deputus aliam Vicarium.

Præsupposita valida unione, iuxta annotationes in capi, proxime procedatur;

principiter in hoc Decreto, Ecclesiæ unitæ visitatione, ac prævio, ut onera eidem invenientur, illud præsternit cura animatum, non negligatur, sed exacte implanteus,

ideoque in eis, pro exercitio curæ, vicarii deputari debet, cui electoris vices supplet, atque de facto parochi perlomeno representent, partque gerat, congrua eidem vicano pro substantiatione, ac laborio morte de affermentanda, vel prælatum Ecclesiæ, vel beneficii, cui parochialis unita sit, ideoque habitualis cura incumbat, quatenus jam per vicarium provideri solitum, illud onus expletur.

Ubi vero id non practicetur, quia nemppe (ut in plurimis paribus etiam diuinæ prædictæ præceptiorum erat) Ecclesia curata, unita effeat aliqui Capitulo, vel Collegio seculari, vel regulari, cum exercicio præmisso penes omnes canonicos, vel collegiales, tunc prævidetur, ut certus vicarius, sive sit de codem corpore, sive extra, deputari debet, ut ita oves certum habeant pastorem, quem agnoscere debent, & e converso certa sit persona, que feciat illud onus sibi incumbere, & sicut Episcopus in visitatione, seu alias, ratione

4 An Vicarius debet esse unicrus, vel plures.

5 Quod has multiplicites non aduersit unitati Ecclesia, ejusque Rectoris, & de ratione.

6 An Vicarius debet esse perpetuus, vel manulus, & regularius debet esse perpetuus in secularibus.

7 Quanta sit congrua Vicarii.

8 Quanam incerta in congrua non componuntur.

9 Quando possit esse minor, quem quinquginta, & quid in Ecclesia pauperis.

10 Et quando debet esse maior.

11 Si loco congrua affermentur certa bona, non curia subsequens diminutio, vel augmentum.

12 Item Vicario affermentur omnis bona cum certa pensio Curao habituali.

13 De ratione differentiationis inter Curas actualis, & habitualis.

14 Hac causa pertinet ad Ordinarium, exemptione non obstante.

15 De aliis speciebus deputationis Vicarii.

16 An vicarius deputus aliam Vicarium.

redditionem de sibi commissis ovibus peregrinante. De paroch. dico, 18. 20. 22. & in aliis.

Hinc proinde, quando contingit, quod occasione relationis, que fieri solet in visitatione limitorum, Sacra Congregatione Concilii, ad illius notitiam devenerit, ut adiacet in eodem antiquo iuri continetur, quod feliciter exercitium curæ sit promiscuum penes omnes de Collegio, vel Capitulo, per eam enixa præcepti foliis de his deputari ex codem Collegio, vel extra, prout facti qualitas exigat, *ibidem*.

Super vicarii autem uniciratus, vel plurilateraliter, nihil statutum est, & merito, cum id ex facti qualitate pariter penderat, an feliciter unus tantum supplet posset, vel porius duo, vel plures requirantur.

Quamvis etiam rectorum, seu parochialium pluralitas de jure prohibita sit ob inconveniens, ne una mulier duos, vel plus habeat viros, attamen id procedit in eo, qui sit versus rector, ac sponsus ecclesiæ, non autem in hujusmodi vicariis, qui post filium famulorum, ac operatorium, jure condenti sunt, cum id dicta unitatis non aduerserit, eodem modo quo eidem non aduerserit, ut ipamet cura habitualis sit penes aliquod Capitulum, vel Collegium, constitutum ex pluribus personis, quoniam unitus censetur parochiis representatus ab ipso corpore mylico, seu politico, constitutive unam perficiat formaliter, seu intellectueliter, singuli autem non sunt parochi, ut de his aduentur supra in profondo etiam, que in beneficiis necessaria est, quod scilicet in singulis non desideratur illa requisita, que necessaria sunt ad beneficii curate affermentationem. *Sed sis. de paroch. dico*, 20.

Et a contrario summa major centrum (cujus excessus prohibitus est), intelligenda venit de congrua pro ipsius vicarii mercede, ac sufficiencia, non autem, ubi populii numerus, vel Ecclesiæ qualitas, aliisque sumptus exigant, adeo ut quandoque præcisus doceat, quod etiam ter, vel quatuor centum, aliave major summa aliisque affermentetur vicario, qui alia onera supponere debet: *Insumatur locis citatis, ac etiam in Barchionensi, sed sis. in sapientia.*

Quandoque autem contingit, quod ad hujusmodi oneri annuam præstationem evitandam, ac etiam ad illas dirimendas lites, & controversias, que otiosi solent a præsternit super emolumenta incessu, ulla molevit, quod capitulum, vel alter, cui habitualis cura incumbat, affermentetur certa bona vel iura, loco copiæ, per quamdam speciem transactionis,

alii bonis penes ipsum Rectorem habituel remanentibus , tradit vero temporis , bona , vel jura assignata , diminutum recipiant ; unde proprieas vicarius supplicationem petere solet ; verum ea regulariter negatur , quoniam in hac attinguntur tempus conventions , non autem subleguntur eventualitas , quia sicuti produxit decremeatum , ita producere potuisse incrementum , quod ipsius vicarii estet , nisi diminutio adeo magna esset , ut ea quae remanent , non sufficiant ad sufficiationem , adeo ut cogatur vicarius cura exercitum defensere , cum tunc inter Iustici arbitrium pro supplicatione . *Eadem tis. de paroch. disc. 19. & in dicta Barchinonem in supplemento.*

Et si convertitur , item illis praedit , ut remanent omnia Ecclesia bona , & emolumenta panes vicarium , qui certam quotidianam vei certam quantitatem fructuum vel pecuniarum , singulis annis , vel temporibus prefecre debeat Rectori habituali ; tradit vero temporis , bona , emolumenta , magnum recipient incrementum , unde proprieas Rectori habituali , minimum modicam reparet ipsi portionem , argu perat proportionatum augmentum : verum partiter illud regulariter denegandum est , nisi forte tales sint facti circumstantiae , ut magis iuripullum , ac speciem iniquitatis redoleant , et ut Iudicis officium , vel arbitrium intereat . *In dicta Barchinonem in supplemento.*

Ubi vero agatur de casu converso , quod scilicet bona assignata , vicario cum onere certa quantitatis , tamquam per speciem pensionis nobiliter diminutum , adeo ut peccato nimis excessiva remaneat : tunc , licet eadem sit regula , attamen facilius intrat limitatio pro moderatione , quoties scilicet id , quod remanet , non sufficiat ad sufficiationem vicarii , aliquaque expensas necessarias .

Ratio differentia , inter unum casum , & alterum confitit , non in favore personae , sed in favore Ecclesie vel animalium , ne alias cura , & cultus respectivae , desfruantur , ita enim ratio non intrat , quoniam nihil refert , quod illa Ecclesia , vel dignitatis , cui facta est unio , atque habitualis cura competit , maiorem , vel minorem habeat provisionem , cum id per se possit sollestitus dignitatis , vel præstare , privatae utilitatem concernente videtur , in caseum conversionis viger prejudicium tertii , ipsius scilicet Ecclesie ejusque cultus , vel animalium , quoniam cura vicario commissa est . *In eadem Barchinonem in supplemento.*

in his autem controversiis , ab Ordinario decidenda Ecclesia , vel personorum privilegia exemptiva , vel iusfringantur , cum is , que animalium curam concernunt , etiam cum Ecclesiis , vel personis exemptis , intrat plures in precedendis infra dicta Jurisdictione a Concilio Tridenti delegata Ordinario loci , habita potius ratione oviuum regendarum , quam Rectoriis .

Alia est vicarii , vel coadjutoris deputatio , quae præcipit a Concilio ob Ecclesiæ vacationem pendente concursum , vel ob illitteraturam parochi , & de hac specificatur ad *Sess. 24. de reform. cap. 18.* ubi de materia concursum ad parochiales , canuntur quae provisione .

Regulariter autem vicarius alium non deputat vicarium , sed id pertinet ad Rectorem habituali , nisi legitima confusio , vel conventio aliud suadeat . *Dicitur de Paroch. disc. 17.*

DISCURSUS X.

Ad Sessionem septimam de Reform. cap. 15. Sessionem 22. cap. 8. & 9. & Sess. 25. eriam de Reform. cap. 8.

S U M M A R I U M .

- 1 De visitatione hospitalium , & pictorum locorum .
- 2 In quibus cadat hec visitatio , & postea .
- 3 Ad quid propter declarationes S. Congregationis .
- 4 Quid ubi obiecta lex foundationis .
- 5 De eodem de quo num. 3.
- 6 De eadem lege foundationis .
- 7 De limitatione ubi fundator vivit , quomodo intelligatur .
- 8 Quomodo Episcopi in hoc se gerere debent , &c.
- 9 Ad Communites venientes sub nomine fundatoris vocentes .
- 10 De privilegiis exemptis , presertim illis Bapstice Lateranensis .
- 11 De Confraternitatis existentibus in Ecclesiæ Regularium .
- 12 De premisso ubi agatur de locis , in quibus istorum decretorum observantia negetur .
- 13 De eodem , de quo num. 8.

DE visitatione Ecclesiarum , & pictorum locorum in genere agitur supra , in his

hinc autem decretis agitur de hospitalium , aliorumque pictorum locorum , vel collegiorum , & confraternitatis recta administratione , inquitque hospitalium congruo exercito , ut rationum redditus in primo etenim Episcopis , aliquid Ordinariis injungitur cura , ut (exemptis privilegiis non obstante) hospitalia ab eorum administratoribus bene , ac fideliiter administrantur ; in secundo disponitur , ut ea visitare valent ; in tertio , ut administratores rationes reddant Ordinario , qui eorum redditus afflire potest ; & in ultimo precipit , ut ipsa hospitalitas bene , & cum debita charitate exercatur , quatenus illam exercendi occasio adit eum peregrinis , vel respectivo infirmis , iuxta eorum qualitatem , seu fundationem ; quis enim vero pro locorum qualitate occasio deficit , disponitur super fructuum , ac reddituum applicatione alii piis operibus ; quare de his distingue agenda .

Quatenus pertinet ad visitationem , ex qua de consequenti resoluta inspectio recte administrationis & in temporali Ecclesiæ Ditione , sub Status Ecclesiastici vocabulo explicari solet , aliquid Ditionibus , in quibus huius Sac. Concilli observantia vigeat , adeo ut non intret illa questionis , que in aliquibus Ditionibus cadat , solent ratione limitationis concernere in eodem Decreto concorditer ob immediatum feliciter Regis , vel alterius Principis protectionem , quando haec verificari dicatur , necne , sive ob contraria conductum est , ob quam præterea hujusmodi conciliaria Dictiones , in toto , vel in parte , non esse ultra recepta .

Tunc nullus , vel nimium rara defuper audiuntur questiones super ipsa iure visitandi in genere , ac super iure demandandi ea , que concernunt hospitalitatem , sive Divinum cultum , aut circa ipsa ecclesiastica , vel pia opera , quæ pro inflatione exercentur , sed cadant questiones circa ea , que respiciunt meram temporitatem ; sive quia Ordinariis velit , ultra contenta in his decretis , ejus dilatarie sumbras , arqua sub praetextu visitationis , vel revisionis rationum , procurari , vel alias contributio exigeret , aut de redditibus participaret , ut in aliquibus dictionibus vidi praecipit , adeo ut ex alias supra inveniatur , occasione agendi de visitatione dicitur in genere , hujusmodi emolumenta haberi soleant in nota tamquam fructus certi , & corpora reddituum .

Super hoc enim defuper haberi solent recutias ad hanc Sacram Congregationem Concilii , vel ad alteram Episcoporum , a quorum una vel altera opportune dantur provisiores , seu manante declarationes , quoniam plures recentur per confuetos Collectorés aliave circumferri solent manu scripta , quoniam notitia oppotuerit qualem & congrua est , quoniam praecedensibus declarationibus nimis defeter solet pro decendendis calibus , qui jam decisis finibus videantur ; non tamnam (ut supra initio , seu in processu parti advertitur) mordicus , ac ad literam in eis immorandum est per ipsam Congregationem , quoniam rati fusi calus , in quibus omnino vera fietur similitudo , cum sapient ex diversis locorum , ac personarum , & operum , ac temporum circumstantiis , diversimode decernere conatur , prudentialibus regulis quandoque id exigentibus , præstentur insipienti亨ing , seu animum , ex quo Ordinarius se ingeneret velit , & quandoque indebendo , & quandoque certum modum praescrivendo .

Prout etiam questiones cadunt super altera limitationes in eisdem Decretis contenta , quando less fundacionis alter suadet , cum defuper varie habeantur resolutiones , ac etiam optiones diversitatis , super dictæ legis intelligentia , & ac respectu visitationis specifica , seu individualiter nesciaria sit , sive an , & quæ signoficatur differencia inter dispositionem contentam in uno Decreto super visitatione , & contentum in altero super iure potendi redditus rationum , sive illas revisendi ; ideo quæ revera nulla defuper certa , & determinata regula generalis cuiuscumque calvi applicabilis statuit potest . *De his habebat sub itis. de justi. disc. 40. & 41. & seqq. & plura colligunt Pignatelli. consult. canon. 113. lib. 1.*

Hinc proinde , pro meo iudicio , error est , quando aliqua defuper circumferitur declaratio , que aliquas particularis controvenerit occasione prodata sit . absque alio difucus , in ea firmiter , & ad litteras immorari , quoniam , ubi non sunt declarations generales , quæ pro aliquis decretri conciliaris interpretatione in genere prodierint , habeti quoniam debent in consideratione pro quadam norma ; sed principalius , sed reflectendum ad singulorum calvum individuas circumstantias , ex quibus super eodem punto , qui pene identificus videatur , frequenter congruit diversimode determinare .

Præfertim vero circa fundationis legem reflectendum est, an illa sequitur ex causa nostra, & correspiciens, adeo ut con-
gruat ea, quæ habemus in legibus, que in iurine fundatione adjiciuntur etiam contra Canonum vel Conciliorum disposi-
tionem in Ecclesiis, & beneficis de jurepa-
tronatus cum similibus.

Cumque in eisdem Decretis, altera con-
tingat exemptione, ubi fundator adhuc vi-
vit, hinc propterea questiones paries ori-
entur, in quibus hac exemptione intelligenda sit, an scilicet in temporali admini-
stratione tantum, non autem in iis,
que spiritualitatem, vel pictatem concer-
nunt, ut sub istius nomine, vel pallio ca-
siant, quæ non licet, atque ita abusus
inducantur; idemque ubi locorum Ordina-
rii divisa, & spiritualia zelantes in his
tantum immorentr, non autem in tempo-
ralium administrationis, pro luero, & emolu-
mento se ingereat fatigari, tunc nullæ,
vel nimilia rara sunt questiones, que
cam faciat habentur; & præfertim circa
istam exemptionem fundatoris viventes que-
stiones cadant, an ea fit adiutorialis illis
personis fictis, vel intelligentibus, que
numquam moriuntur, ut sunt communica-
tes, aliave similia corpora, ut in meis ju-
risdictionibus annotationibus insinuantur.
Dicit. disc. 40. de juri dicit.

Exemptionis privilegia hujusmodi qua-
stionibus frequenter animam præbere solent,
ubi præterire de illis temporalibus aliquip
piis locis agatur, quæ in Lateranensis Ba-
silica solo confecta sî, ob ejusdem Ba-
silica Apostolica privilegia exempta, qui-
bus regula assit, quoties ratio cura ani-
marum & administrationis Sacramentorum
contrarium non sucedat, ut in eisdem jurif-
ditionibus annotationibus adveniat, ubi
etiam de aliquibus hujusmodi privilegiorum
declarationibus, sive quando talis constru-
cio addicetur, ut privilegia intrent.
Dicit. disc. 38. & 39. de juri dicit.

Intergue ex iis contratenoribus, vel
piis locis, & institutis, quæ in regulis
Ecclesiis exceptis, vel in monasteriis
existant, cum ex legibus fundationis, at-
que retroacta observantia, potissimum ve-
ro ex dicta distinctione eorum, sicut picta-
rem, & spiritualitatem, ac respective tem-
poralitatem concerant, decisio pendere
solet pro facti qualitate, & idemque certa
regula generalis cuicunque casui indebet
adipiscibilis non de facilis statu potest.
Dicit. disc. 40. cum pluribus sequente de juri dicit.
& de Regulari. disc. 50.

Ubi vero de illis temporalibus Dictione-
bus agatur, in quibus ex confundendo,
vel particularibus privilegiis, seu legibus,
& stylis, diversa habeatur prætension, mul-
to minus certa desuper dari potest regula,
ideoque integrum in hoc relinquendo lo-
cum veritati, prudentialiter potius, quam
legales regule pro casuum contingenti
in hujusmodi questionibus decidendis ad-
hiberi solet, ac debent, antiquæ obser-
vantes minimum deferendo, cum novitiae
frequentius inconvenientia producere
solent, cum praxis sepius docet, ut in
cadem ditione variæ sit locorum, ut de
celerum observantia, sive in codem loco
varia sit locis fundationis, plurius quamvis
confunditum plurimum locorum, vel operum,
ideoque observantie minimum deferendum
videatur.

Potissimum vero Ordinarii, aliquæ Pra-
lati monendi sunt (atque alias agendo, se-
vere corrigendi) ut bono animo, atque ex
solo spiritualitatibus, vel pietatis zelo, isto-
rum conciliatorum Decretorum præmix se-
verent, cum zelantibus, ac probis Prelatis,
qui ex solo zelo in hoc se ingenerant, co-
quia vere abusus existant, non de facili se
opponant fari, ut egom expertus sum
ideoque facti potius quam juris illuc que-
stiones videntes pro singularium casuum cir-
cumstantiis decidende.

DISCURSUS XI.

Ad Sessionem septimam cap. 13. Sess.
14. cap. 12. & 13. & Sess. 25.
de Reformat. cap. 9.

S U M M A R I U M.

- 1 De illis que continentur in his Decre-
tis.
- 2 In jurepatronatus privatorum Concilium
nil innovavit, sed innovatio sî in
personis potest, & qui sînt po-
tentiores.
- 3 Date potentia, requiriunt statim bene-
ficii sub eius jurisdictione.
- 4 Jurisdictio præterita quamvis cessata, &
inducta potest.
- 5 Qui sint Præcipes exceptuari a disposi-
tione conciliaris.
- 6 Ad effectuam potestis attendere origes.
- 7 An attendatur potestis, si Episcoparis
potentie majoris.
- 8 Non datur potestis in personis Eccle-
siasticis, licet habeant jurisdictionem.

ubi

catur de juri patris quam ex gratia,
& privilegia.

A Giuit in his Decretis de materia jurispat-
ronatus, tam circa illis probatio-
nem, quam circa modum instituendi eos,
qui a patrois presentantur, ac etiam
de patronatum prohibitione, ne se inge-
rant in administratione bonorum specia-
lium ad Ecclesias, vel in fructuum perce-
ptione; necnon de jurepatronatus privile-
giorum revocatione; idemque de his distin-
tione agendo.

Quatenus pertinet ad primum: rece-
pimus est, quod per ultimum Decretum
contentum in Sess. 25. cap. 9. citato proba-
tionem jurepatronatus privatorum, que
les dicuntur omnes, quibus potestum no-
men non congruit, nihil innovavit, est,
ut integri renantur termini juris commu-
nitatis super hujusmodi justificatione per qua-
cumque probationis species etiam per pres-
umptiones, & admixta, ex iis, que
in meis annotationibus in sua materia
habentur. Sub iste de jurepatronatu, dis-
57.

Innovatio itaque solum facta est respe-
ctu potestum, quorum nomina illa per-
sonae singulares venient, que jurisdictione
nem in dominio pleio, vel utili tantum
in loco habent, sub Baronum & Domi-
cellorum, vel confonibili nomine explicari
solite, sive locorum Communianites, que
alicubi universitates dicuntur, sub quantum
nomine in hoc proposito venient illi Ma-
gistratus, seu illa collegia, vel corpora fa-
cia, que loci universitas populum repre-
sentant, sicut autem ubi agatur de aliqua
communicante, vel universitate, que licet
plurimi personarum constitutiva sit, ar-
mata comparatione totius populi, pri-
vatam potestis, quam publicam personam re-
presentant, quia nempe sit universitas ali-
quotum artificium, seu professorum, aut
aliqua pia confraternitas locorum, aut ali-
quod collegium, &c. cum similibus: ca-
dente difficultate, ubi sit universitas ali-
cujus partis, vel contrarie, loci, seu po-
puli, puta omnium habitantium intra limi-
tes alijus parochie, vel in aliquibus viis
fieri contratis.

Potest enim qualitate universitatis, vel
communicante constitutiva totius populi,
vel aliquius partis, ut supra, tunc non
requiritur illa jurisdictione, que constitutis
in cognitione causarum, ac in imperio,
& in gladi potestate eo modo quo in Ba-
ronibus, ac locorum Dominis, aliquip
pet-